

LES NOSTRES PARAULES

SOLC: Senyal o rec que deixa l'aladre a la terra // Senyal que deixa una cosa en passar damunt d'una altra. Portar pel solc vol dir fer que algú complisca amb el que se li ha encomanat o manat, (cast: Surco)

CAVALLÓ: Llom de terra entre dos solcs // Llom de terra més alt que separa o limita les eres en les hortes o que serveix per a parar l'aigua o variar-ne la direcció en els regatges. (cast: caballón) (Diccionari General. Francesc Ferrer Pastor)

ESCOLA VALENCIANA

Escola valenciana-Federació d'Associacions per la Llengua és una entitat cívica formada per 29 associacions comarcals d'àmbit valencià. El principal objectiu de l'entitat és la normalització lingüística en tots els àmbits d'ús de la llengua, amb especial incidència en el sistema educatiu valencià, amb l'objectiu de potenciar el valencià com a llengua vehicular. En aquest marc van nàixer les Trobades d'Escoles en Valencià, aplecs lúdics i reivindicatius que han esdevingut el projecte amb més ressò de l'entitat. Les festes per la llengua reuneixen cada any més de 220.000 persones entre pares, mares, alumnat i professorat en les vora 20 trobades comarcals. Enguany les trobades estan dedicades a Francesc

Ferrer Pastor amb el lema "Som i serem paraules" en una referència clara al seu diccionari. A la nostra comarca es farà el proper 13 d'abril a Riba-Roja del Túria. En els últims anys ha ampliat el treball en matèria de normalització lingüística a la resta d'àmbits d'ús socials. Educació, música, cinema, literatura, cultura popular, multiculturalitat, voluntariat, sostenibilitat i democràcia participativa. Tots aquests camps d'actuació s'han materialitzat en projectes i serveis concrets com el Voluntariat pel valencià, la Gira-Festival itinerant de Música en Valencià, l'Acostat al Territori, el Cinema a l'Escola, l'Oficina dels Drets Lingüístics, així com la Devedeteca, la col·lecció "l'Àlbum", els Tallers de Cultura Popular i altres més. **Pasqu Martínez**

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ	
NOM _____	DNI _____
ADREÇA. C/ _____	Núm _____ Porta _____
CP _____	POBLACIÓ _____
TEL. _____	e.mail _____
COMPTE BANCARI _____	ES ____ / ____ / ____ / ____ / ____

CEL OBERT de Primavera 2019.
EDITA: CENTRE D'ESTUDIS LOCALS DE L'ELIANA
info@celedeleliana.com - www.celedeleliana.com
 Consell de redacció: Toni Ferrer, Conxa Delgado, Pasqu Martínez, Janto Gil.
 Col·labora: Jordi Garcia
 Assessor lingüístic: Toni Ferrer. Coordina i maquet: Janto Gil

Si voleu participar, proposar o ser membres del CEL, només heu de posar-vos en contacte a través de les nostres xarxes o enviar butlleta completada.

CEL OBERT

Butlletí Trimestral

Núm. 3

Primavera
CEL
 CENTRE D'ESTUDIS LOCALS DE L'ELIANA

RESPECTAR I SER RESPECTATS

A l'editorial del darrer butlletí, el d'hivern, del CEL, titulat "L'OU DE LA SERP", es podia llegir el següent paràgraf: *"Està obrint-se i deixant que les cries se n'isquen i campen lliures amb la mentira, la desinformació, la manipulació i tergiversació dels fets... Anem amb compte amb la maldat de la banalitat instituïda. I és que la fletxa del temps serà tot d'irreversible que es vulga, sí, però la democràcia i les seues conquestes i avanços no ho són d'irreversibles. Si no estem a l'aguait de la serp i de les seues cries, se'ns pot fer tornar molt enrere"*. Text que ara recordem amb una intencionalitat ben bé diferent de l'assumpte que malgrat tot ens ocupa i fem palès en aquesta ocasió, però que ens ve lamentablement al pèl.

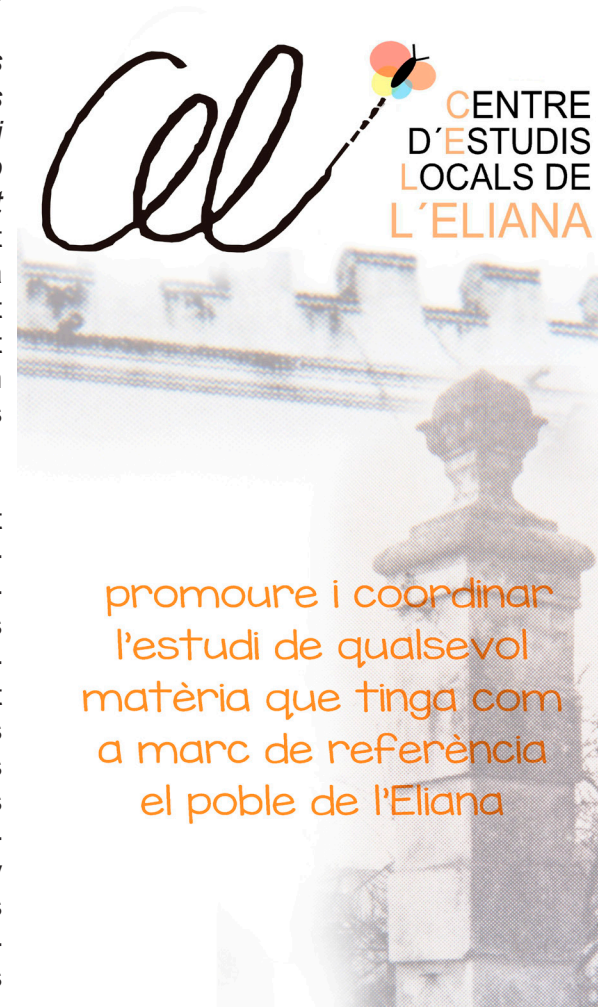
El CEL som una colla de gent molt diversa en els seus plantejaments i pensaments, opcions vitals, idees polítiques i manera d'actuar. Ens associem lliurement al voltant d'unes preocupacions i d'uns interessos comuns, amb els quals coincidim i sobre els que treballem a través de diferents accions al llarg de l'any de manera voluntària. Accions sempre públiques i publicitades que giren al voltant d'uns eixos bàsics que ens uneixen a tots els qui hi participem: L'estima pel patrimoni social i cultural del nostre poble, el manteniment i difusió de la nostra llengua com màxim exponent de la identitat diferenciada de la nostra societat i la lluita pels

valors bàsics d'una societat democràtica, (la igualtat entre tota la ciutadania més enllà de la seua diversitat per les raons que siguin, la participació activa en la vida pública i la llibertat d'expressió). El nostre és un fòrum de debat sobre aquestes qüestions que acabem d'anomenar a grans trets i les accions que realitzem al voltant d'elles. Com a tal fòrum, en ell ningú és més que ningú i no mai les opinions i plantejaments d'unes persones prevalen, perquè sí, sobre les d'altres sense ser debatudes en grup i intentant arribar a consens.

Darrerament la nostra associació ha estat sotmesa a una interpretació equivocada del que som. Algú s'ha atrevit a prejutjar les nostres intencions i funcionament intern amb acusacions falses, i amb comportaments injustificats i vergonyosos. Trist i rebutjable pels qui, com al CEL, creiem en una autèntica democràcia, estimem el nostre poble i la nostra cultura i respectem els altres.

Acabem fent nostres les paraules i pensaments d'un clàssic filòsof grec, Epictet (any 55 d.C.): *"La llibertat comença amb la clara comprensió d'un principi: algunes coses estan baix el nostre control, altres no. Seguirem aprenent a pensar amb claredat sobre el que som i les relacions amb la nostra comunitat i intentarem fer el que hàgem de fer"*. Però que li quede clar a tothom, som una associació de persones voluntàries, oberta a tothom, crítica i lliure, lògicament amb encerts

i errades, però amb objectius ben definits. No demanem coincidència, però sens dubte ens mereixem que s'escolte la nostra veu i exigim un respectuós respecte. El mateix que oferim.

Un Cel de Dones

Són les directores de l'Escoleta del Cor de l'Eliana. Elles són Clara, Júlia i Neus. Tres dones amb una bona formació que es van embarcar en la bonica senda de construir una escola coral al sí del Cor de l'Eliana seguint les idees que el nostre gran mestre, Juli Hurtado Llopis, ens va deixar com a llegat. Totes tres han estudiat a l'escola pública, són un bon reflex del que significa això: bona formació, ganes de continuar aprenent i ensenyant, força a la mirada i molta alegria. També anaren a l'institut públic i posteriorment es dedicaren a la Música, cadascuna a la seua manera. Júlia va estudiar guitarra, Neus flauta travessera i Clara clarinet però totes tres decidiren apostar també pel cant coral i així és com es conegueren. Les tres coincidiren en Allegro (Cor de l'ONCE) on han estat molts anys de cantaires. Posteriorment van passar a l'escola Coral del Cor de l'Eliana "La Coraleta" per acabar sent les directores de l'actual Escola Coral del Cor de l'Eliana des de 2017. Tenen molt clar que són filles del Cor de l'Eliana on treballen en col·laboració.

Es senten elianeres i estan orgulloses de ser-ho perquè pensen que és un poble de cultura, de germanor i de trobada i el Cor de l'Eliana fa poble i això és el que elles també pretenen. Però també, emfatitzen, el seu compromís amb la societat, per això defensen valors tan importants com la solidaritat, els drets dels refugiats, la no violència contra les dones, ... i que es mostren al seu repertori musical.

Són tres dones decidides i amb un projecte molt clar, L'Escoleta del Cor de l'Eliana és un lloc de trobada, un lloc per a passar-s'ho bé, on a través del cant coral els xiquets i les xiquetes van a poder desenvolupar-se tant individualment com col·lectivament amb el cant coral.

Naix també com a cantera del Cor de l'Eliana per a que aquells xiquets i xiquetes que així ho desitgen comencen a cantar des de xicotets i puguen acabar cantant també de ben majors. Tenen, en l'actualitat, dos grups: El grup Oroneta que el formen personetes des dels 5 als 12 anys i el grup Rossinyol format per persones joves.

En el poc temps que porten, la

veritat és que estan molt actives i han participat de moltes activitats, com per exemple: aquest curs en la presentació dels vuit dies de revolta feminista en col·laboració amb l'assemblea feminista de València, el Concert de Nadal al MUVIM amb Dani Miquel, Concert a la Nau -Universitat de València- i a la Torre del Virrei amb Andreu Valor, col·laboració amb un músic valencià molt important del qual encara no podem dir el nom (sorpresa!!!), junt a Jordi Garcia, escriptor del Cocollibre, celebraren el seu aniversari a la Kq, amb el Club de Lectura de l'Eliana participaren en l'homenatge a Gloria Fuertes, també han participat en l'acte d'entrega de premis d'Escrits de la Tardor del passat any i en preparació tenen la col·laboració a la Setma-

na de la Poesia que es celebrarà al poble passades Falles i el concert Amb Cor de Dona que es cantarà ací a l'Eliana a benefici de l'Associació Alanna el proper 29 de març. I, com no!, el seu concert d'estiu a la Torre del Virrei, un concert molt especial. Com veureu tenen algunes sorpreses guardades a la butxaca!

Elles diuen que molen un muntó

i és veritat. Cal conèixer-les per veure la gran força i molta vida que transmeten.

Així que, si voleu que els vostres fills, filles, néts, nètes, nebots, nebodes, ... aprenquen a gaudir cantant amb elles, les trobareu tots els dilluns des de les 17 fins a les 19:45 a la Kq (Casa de la Joventut de l'Eliana-Biblioteca Municipal).

A meitat del mes de maig obriran la preinscripció per a que pugueu apuntar-los. Estigueu ben atents i atentes, perquè elles, com a bones joves, utilitzen les xarxes socials, i ho anunciaran al facebook i a instagram: Escoleta del Cor de l'Eliana i, si teniu algun dubte, els podeu escriure al seu correu electrònic: escoletadelcordel Eliana@gmail.com. **Conxa Delgado**

PROPER LLIBRE DEL CEL: EXPERIÈNCIA SOCIAL, ARTÍSTICA I PEDAGÒGICA.

Fa un any que al mes de maig es va presentar a la sala d'exposicions del Centre Sociocultural, l'exposició de fotografia de Joan Verdú amb motiu de la setmana dedicada als nostres majors, homes i dones, del poble. El treball va estar coordinat per Conxa Delgado amb la participació de Vicent Rubio i Gabriel Sancho,

membres del CEL, seleccionant a les persones fotografiades i entrevistades que hi anaven a participar. Una gran i costosa feina. A aquesta interessant proposta i convidat per Conxa, es va sumar a la iniciati-

va Jordi Garcia, també membre del CEL, aportant la possibilitat de convertir-la en un projecte de treball experimental amb una mestra i un grup d'alumnat d'un centre públic del poble. Imma Albert, mestra de primer de primària del CEIP Garbí, es va fer ressò d'aquest singular projecte i de seguida va veure la quantitat d'objectius educatius que es podrien treballar a través d'ella, valorant molt positivament el lligam amb el medi a través de les persones majors del nostre poble que tantes coses poden aportar als xiquets i xiquetes. Es va fer una inauguració molt especial amb la presència d'Imma i el seu alumnat i famílies, en la qual van participar la cantant Nora Pastor acompanyada al piano per Júlia Navarro, i una colla de xiquetes de gimnàstica rítmica dirigides per la seua professora Lydia Herrero. El proper mes de maig, el CEL, amb la col·laboració de l'Ajuntament, com fa un any va passar amb l'exposició fotogràfica, presentarem en un llibre el recull de tota aquesta interessant experiència de la qual destaquem la realització en equip, la capacitat per sumar diverses propostes i el protagonisme ben merescut d'un significatiu grup de iaies i iaies del nostre poble i dels seus interessants testimonis.

MASIA DEL CANONGE O DEL PILAR (segle XIX)

La denominació d'aquest magnífic edifici com a Masia del Canonge, és deguda a la persona del canonge Luis Lassala, establert a València, que fou qui encarregà la seua construcció l'any 1817 i el nom de Masia del Pilar, respon a l'advocació de la capella del mas (1945) dedicada a la Mare de Déu del Pilar. Això no obstant, el primer propietari conegut que va treballar aquestes terres fou el llaurador Mariano Mascarós, veí de la Pobla de Vallbona, qui les va transformar de secà en regadiu i va construir una xicoteta casa, cap a l'any 1770. De l'actual conjunt arquitectònic en destaca l'edifici central, on s'instal·lava la família propietària, autèntica casa senyorial rural dotada de notables espais interiors i de moltes de les instal·lacions i comoditats disponibles en aquell moment, així com d'una refinada decoració, i la resta de dependències pròpies d'una explotació agrària tals com; el celler, l'almàssera, les quadres de treball i de passeig, magatzems, el trull, un molí -les moles del qual es troben exposades a la rotonda del c/ General Pastor-c/ Ferran el Catòlic- i altres equipaments propis d'una masia, els quals dissortadament no han pogut ser conservats.

Als marquesos del Tremolar, una de les famílies benestants per les quals va passar la propietat d'aquest mas, es deu la restauració efectuada l'any 1960. Posteriorment, per cessió, cap als anys 90 del segle XX, passà a mans del patrimoni del poble de l'Eliana. En l'actualitat (2017) i amb la finalitat de preservar el conjunt i el seu entorn, a través de sistema de concessió (vigent a partir de l'any 2003), l'edifici principal s'ha destinat a centre de dia amb tot un conjunt d'instal·lacions específiques i la part exterior a activitats esportives amb un gimnàs i pistes de tennis,

